

(א) ונדרים ב: טור ב: (ב) ונעיל ד: (ג) כס"א: (ד) ונעיל ד: (ה) ונעיל ד: (ו) ונעיל ד: (ז) ונעיל ד: (ח) ונעיל ד: (ט) ונעיל ד: (י) ונעיל ד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולא מנחילין וכו' וכו' נמי גרסינן בני אחריות. י"ב אבל לקמן בדף ק"ד ראש ע"כ פירש בע"ה: (ב) ר"ב ד"ה האב וכו' ולקמן נמי תנא ליה למנות: (ג) ד"ה ואחין וכו' היה יורש לבנו ועכשיו שאינו קיים הרי הוא יורש בקבר להחיל לאחיו שהוא אחי אביו: (ד) בא"ד נקט לה לאב:

כדי שלא תהא חיה קופלת. על הגדר אינטריך חריץ וכן חריץ: **ולעבדי חריץ.** דהשחא נמי לא קפלה שהחריץ מרחיקה מן הגדר: **אידי דרווח.** ששה טפחים נקנסת לתוכו ונמשכת מעט לאחוריה וקופלת: **קיימא אשפתיה.** החלוטה: **הכי גרסינן כמה בין חריץ לבין חריץ טפח.** ומסקנא דברייתא הוא:

הדרן עלך בית כור

י"ש. קרובים שנוחלין את קרוביהם כשמתים וגם אם הם ממים מנחילין להם את ממונם דהיינו ששניהם נוחלין זה את זה. והאי דלא קמי י"ש נוחלין זה את זה היינו משום דבעי למיתני קיפא נוחלין ולא מנחילין תנא נמי רישא נוחלין ומנחילין: **ויש שנוחלין.** את קרוביהם אבל אם ימותו הם אין מנחילין לאותן קרובים שהן מורשיהן: **מנחילין ולא נוחלין.** הם אותם לאמרו צבו נוחלין ולא מנחילין מכלל דחיך שאלו נוחלין אותם ולא מנחילין להן מיקרו מנחילין ולא נוחלין. וזגמ' [קד:] מפרש למאי אינטריכו הך מרי צבי דהא חלא נפקא מכלל חזירתה: **האב.** נוחל את הבנים וגם מנחיל להם וכגון שאין לאותן הבנים זרע או נוחל אותן האב אבל אם יש להם בנים הם קודמין לזקנס כדמפרש בגמ' [ע"ג:]: **והבנים את האב.** נוחלין ומנחילין: **והאחין מן האב.** כגון ראובן ויוסף בני יעקב אע"פ שהן מלאה ומרחל ויורשים זה את זה כי צבילי שהן אחין וכגון שמת יעקב אביהן אבל אם יעקב קיים הוא קודם וכגון שאין להם בנים. ודוקא אחין מן האב דמשפחת אב קרויה משפחה כדילפינן כ"ה [קט:]: **האיש נוהל את אמו.** אבל לא מנחיל שהרי קרובי האב יורשין אותו דמשפחת אם אינה קרויה משפחה [שס:]: **והאיש את אשתו.** נוהל אותה כדנפקא לן בגמ' [ק"א:]: **ה"ג בסדר המשנה ובני אחריות נוחלין ולא מנחילין.** דבין נוהל את אחריות אמו שהרי הוא בנה מכה האם ואילו מתה דודתו צמי' אמו יורשתה וגם הוא יורש את אמו נמצא שבאו לירו נכסי דודתו: **ולא מנחילין.** דכשמת הבן אינו מנחיל לאחיות אמו אלא לקרובי אביו דמשפחת אם אינה קרויה משפחה ועוד דאחרות אמו היאך מירשנו הלא היא בנה מכה אחרותה שהיא אמו של זה ולא האם יכולה לירשו כדאמרן האיש את אמו נוהל ולא מנחיל קל וחומר שהיא לא מירש את בן אחרותה. וצ"ל אחריות מן האב מיירי אבל אחריות מן האם אין נכדה בן אחרותה יורש אותה דמשפחת אם הוא. ל"א ובני אחרות בני אחרות של ראובן כגון בני דינה נוחלין אותה שהרי דינה יורשת את ראובן אחיה וצ"ל באין מכה אבל לא מנחילין לראובן שהרי ראובן מכה אחרות דינה כל לירש אותן והלא דינה עגמנה אין יורשתן כדאמרן דהאם אינה נוהלת את בנה אלא קרובי בעלה של דינה יורשין את בניה דמשפחת אב יורשת ולא משפחת אם. וזה נראה צעני משום דקמי קיפא האשה את בנה והאשה את בעלה ואחי האם מנחילין ולא נוחלין וכל הך תלתא שמעינן להו מהיך תלת דהך צבא דנוחלין ולא מנחילין כדאמרין בגמ' [קד:]: דהיינו הך דקפריך בגמ' דלחי האם היינו דבני אחרות והלכך גרסי' בני אחרות דהיינו נמי דלחי האם מנחילין את בן אחרותם ולא נוחלין. ואי נמי גרסינן בני אחרות (א) איכא לפרושי צבני אחריות כלומר בני אחרותם של אדם נוחלין אותה אבל לא מנחילין דהוא אינו יורשן: **האשה את בניה והאשה את בעלה כו'.** בגמ' [שס:] פריך דהיינו נמי הך צבא דנוחלין ולא מנחילין דמהיא שמעינן לה דהיינו הך: **לא נוחלין ולא מנחילין.** זה לזה אלא קרובי אביו של זה ואביו של זה יורשין אותו. וכל הך קרובים דקמי קרובים שירשים זה את זה הג"מ כשאין קרוב יומר מזה. גם הנהו קרובים דקמי בהן לא נוחלין ולא מנחילין כגון קרובים שמנד האם הגי מילי שיש קרובים מנד האב היורשין אותו וקרובים לו יותר מקרובי האם ואע"פ שגם אמו ממשפחת אביו אבל אם אמו קרובה לו מנד משפחת אביו ואין לו קרוב מאביו שקרוב לו כמו אמו אז האם יורשת את הבן ואין האם כח קרובי האב וילדה לו נפחלי ומה נפתלי בלא בנים הרי ראובן אביו יורשו ואם אין לו אב ונתתם את נחלתו לאחיו של נפתלי ואם אין לו אחין ונתתם נחלתו לאחי אביו דהיינו אשר אביו אמו ואם אין לו אחין לאביו דאין אשר קיים ונתתם את נחלתו לקרוב אלו נמצאת קרח דהיינו בני אשר או בנות אשר אם אין לו בנים דהיינו קרח יורשת את בנה: **בב' מאי שנה דמיני.** צרישא דמתני' האב נוהל את הבן ומנחיל והלא צנת שנוהל האב לבנו נמצא שמת הבן ואם האב ולא הניח הבן הואו זרע ליוסוף לפיכך אביו יורשו וזו קללה היא כשאלם מת בלא בנים וגם כשהאב רואה צנימת צנו והיה לו למנחיל דמתניחין לפתוח הבן נוהל את האב שזה צרכה שימות האב ויקברו בני דכתיב (נראה מו) ויוסף ישי' ירו על עיניך בגמ' שיקברו צנו: ועוד

בית כור פרק שביעי בבא בתרא

קח.

עין משפט
נר מצוה

א א"מ מ"ה פ"ה תל' נחלת
ה ה"ב פ"ה ע"ג
ט ט"ז פ"ה ע"ג
י ט"ז פ"ה ע"ג
יא ט"ז פ"ה ע"ג
יב ט"ז פ"ה ע"ג
יג ט"ז פ"ה ע"ג
יד ט"ז פ"ה ע"ג
טו ט"ז פ"ה ע"ג
טז ט"ז פ"ה ע"ג
יז ט"ז פ"ה ע"ג
יח ט"ז פ"ה ע"ג
יט ט"ז פ"ה ע"ג
כ ט"ז פ"ה ע"ג
כא ט"ז פ"ה ע"ג
כב ט"ז פ"ה ע"ג
כג ט"ז פ"ה ע"ג
כד ט"ז פ"ה ע"ג
כה ט"ז פ"ה ע"ג
כו ט"ז פ"ה ע"ג
כז ט"ז פ"ה ע"ג
כח ט"ז פ"ה ע"ג
כט ט"ז פ"ה ע"ג
ל ט"ז פ"ה ע"ג

יש נוהלין. וא"ו נוהלין ומנחילין. איכא דוכמי דנקיט אלסליק מנייה ואיכא אלסליק אלסליק זביה וזמנס' נדרים (דף ב:): מפרש לה: **האב** את הבנים והבנים את האב. תימא והאב את הבנים היינו צנים את האב שאם האב נוהל את בנו אם כן בנו מנחילין ואם הוא מנחיל לבנו א"כ בנו (ד) נוהלין ואור"י דאיתר למידק מנייה צנים ולא צנות אע"ג דקמי לה צנדיא בצמון מכל מקום תנא ליה הכא אגב אחריות ולקמן נמי (ג) תניא למנות סדר נחלות וכן משמע בגמ' דקאמר הבנים את האב מנגלן אמר קרא וכן אין לו הא יש לו בן צן קודם לבת משמע דמתני' לאקדומי צן לבת אינטריך אבל מרישא דקמי האב את הבנים ליכא למידק הכי דהאב מנחיל צנים ולא צנות דלא לא מיימר ואם תאמר דקמי בני אחריות ודייק בגמ' עלה ולא צנות אחריות אע"ג דלא מיימר ומתוך כך לרץ לומר דמתני' איני יודע מי שגאה ליימא דבנים לאו דוקא אלא הוא הדין צנות ואמיא שפיר כצני זכריה בן הקצב אע"ג דתנא בגמ' בני אחריות ולא צנות אחריות [יש] לומר דברייתא פליגא אמתיחין יודע מי שגאה ואור"י דקיס ליה דברייתא נשנית על המשנה לפיכך דייק מינה ועוד אומר ר"י דכיון דבנים את האב איתר למידק צנים ולא צנות אית' הן

הדרן עלך בית כור

יש נוהלין ומנחילין ויש נוהלין ולא מנחילין מנחילין ולא נוחלין לא נוחלין ולא מנחילין ואילו נוחלין ומנחילין האב את הבנים והבנים את האב והאחין מן האב נוחלין ומנחילין האיש את אמו והאיש את אשתו ובני אחריות נוחלין ולא מנחילין האשה את בניה והאשה את בעלה ואחי האם מנחילין ולא נוחלין והאחין מן האם לא נוחלין ולא מנחילין: **בב' מאי שנה דקמי האב את הבנים ברישא ליתני הבנים את האב ברישא** חדא דדאחולי כפורענותא לא מתחילין ועוד

הדרן עלך בית כור

למימר דכולהו צנים דמתני' דוקא ולא צנות לקדום: **ואחין מן האב.** הקשה ר"י אמאי לא קמי אפי' האב נוחלין ומנחילין שהן כמותין נמי צפרעה ומירך משום דלחי האב וכל אשר אב נפקי מהיך האב את הבנים והבנים את האב והאחין מן האב דכיון שגודע שבנים קודמין ואחר הבנים האב ואחר האב אחין הרי אחי האב נפקי מכלל זה על ידי משמורת דלאם היה האב קיים היה יורש (א) ועכשיו שאינו קיים הרי הוא יורש בקבר להחיל לבנו שהוא (ב) אחי אביו של מת ומשמוש שמעינן מדמתן בצמון בני אחרות שמנחילה בקבר נכסי אחיה לבנה וא"ת אם כן אחין מן האב נמי לא ליתני דשמעינן ליה מהאב את הבנים על ידי משמוש נחלה שהאב יורש את בנו להנחיל לשאר בניו הקיימין שהן אחי המת יש לומר דנקט (ו) אגב דבני למיתני אחים מן האם לא נוחלין ולא מנחילין דהואהו אינטריך למיתני אע"ג דתנא האשה אינה נוהלת את בנה סד"ל נהי דאינו יורש אחיו מן האם מכה אמו מכה את הוה אמינא דיורש דכתיב ונתתם את נחלתו לאחיו לא שנה מן האב ולא שנה מן האם וכי תימא דמכלל מקום לא אינטריך למיתני דשמעי' מרישא דקמי אחין מן האב דוקא ולא אחין מן האם אינטריך דהוה אמינא אחין מן האב לרבותא נקט אף על פי שאין כל כך ודאין כמו אחין מן האם ואם תאמר אם כן אחי האב נמי ליתני אגב אחי האם דסיפא יש לומר דאי הוי תני אחי האב מו לא הוה לרץ למיתני אחי האם דמכלל אחי האב שמעינן להו ועוד דלא שייך למיתני אגב אחי האם דהיא גופה משנה דלא כריכא היא כדדייקין בגמ' דהיינו בני אחרות: יכול

מנחילין את בן אחרותם ולא נוחלין. ואי נמי גרסינן בני אחרות (א) איכא לפרושי צבני אחריות כלומר בני אחרותם של אדם נוחלין אותה אבל לא מנחילין דהוא אינו יורשן: **האשה את בניה והאשה את בעלה כו'.** בגמ' [שס:] פריך דהיינו נמי הך צבא דנוחלין ולא מנחילין דמהיא שמעינן לה דהיינו הך: **לא נוחלין ולא מנחילין.** זה לזה אלא קרובי אביו של זה ואביו של זה יורשין אותו. וכל הך קרובים דקמי קרובים שירשים זה את זה הג"מ כשאין קרוב יומר מזה. גם הנהו קרובים דקמי בהן לא נוחלין ולא מנחילין כגון קרובים שמנד האם הגי מילי שיש קרובים מנד האב היורשין אותו וקרובים לו יותר מקרובי האם ואע"פ שגם אמו ממשפחת אביו אבל אם אמו קרובה לו מנד משפחת אביו ואין לו קרוב מאביו שקרוב לו כמו אמו אז האם יורשת את הבן ואין האם כח קרובי האב וילדה לו נפחלי ומה נפתלי בלא בנים הרי ראובן אביו יורשו ואם אין לו אב ונתתם את נחלתו לאחיו של נפתלי ואם אין לו אחין ונתתם נחלתו לאחי אביו דהיינו אשר אביו אמו ואם אין לו אחין לאביו דאין אשר קיים ונתתם את נחלתו לקרוב אלו נמצאת קרח דהיינו בני אשר או בנות אשר אם אין לו בנים דהיינו קרח יורשת את בנה: **בב' מאי שנה דמיני.** צרישא דמתני' האב נוהל את הבן ומנחיל והלא צנת שנוהל האב לבנו נמצא שמת הבן ואם האב ולא הניח הבן הואו זרע ליוסוף לפיכך אביו יורשו וזו קללה היא כשאלם מת בלא בנים וגם כשהאב רואה צנימת צנו והיה לו למנחיל דמתניחין לפתוח הבן נוהל את האב שזה צרכה שימות האב ויקברו בני דכתיב (נראה מו) ויוסף ישי' ירו על עיניך בגמ' שיקברו צנו: ועוד

רבינו גרשום

אורי דריות התריין ו טפחים ממשכת עצמה בתוך התריין לאחריה וקופצת חוץ (א) סמוך לגדר ומשום הכי צריך בן חריץ עדיין. שמעבב: אידי דקטיין. טפחים קיימא חיהה אשפתיה וקופצת לעבר אחר הלכך צרכי תרתייהו כרי שלא תפוק: הדרן עלך האומר לחברו בית כור יש נוהלין. שנוחלין אחרים והן עצמן מנחילין ממונם ליורשיהן: האב את הבנים. שהאב יורש את הבנים והבנים יורשין את האב. ליתני הבנים יורשין את האב תחלה. משום דהרי טעמי איכא דהוה ליה למיתני הבנים את האב חדא משום דאתחילין (א) מתחילין כפורענותא הוא שהבנים מחים בחיי אביון והאב יורש שמנהג העולם שהבן יורש האב ולא האב את שבעים וכו'.

(א) לכאורה צ"ל וקופלת מתוך על הגדר וכו'. או דל"ל וקופלת מתוך על הגדר. (ב) נראה דל"ל דלחמולי כפורענותא לא מתחילין האב את הבנים פורענותא הוא שהבנים מחים בחיי אביון והאב יורש שמנהג העולם שהבן יורש האב ולא האב את שבעים וכו'.

16 (וינחם כסו) 15 (שן
לע"ז דה"ה ר"ה ו'א) 14 (ש"ל
ד"ה)

תורה אור השלם

1 ונתם אק אחים לאבו
וגתם את נחלתו לישארו
הקרוב אליה ממשפחתו
וירש אתה והיה לה בני
ישראל לחוקת משפט
כאשר צוה י' את משה:
במדבר כו יא

הגהות הב"ח

(א) נח ואימא שתי:
(ב) רשב"ל ד"ה יחמה דה"ה
והעברת וכו' מקמי ח' ס"ד
ואחר ק' מ"ה א"ס ק' ללגלי
ונו' אלא כמדין מניי וכו'
מ"ו דליקין וכו' נקוט
הנה דהאי קאמר וכו' אלה
מניי נחלה מן אבא אפילו
במקום שן ק' לא משפחה
מקמי מדי אלא ה"ק מהאי
ונו' לא מיי קרא אבא אלא
באחין אבל לעולם אמת ק'
לא כ' ל"ל הדי"ל: (ג) רשב"ל
ד"ה מיו וכו' נגז' ותרע לו
לה דנת וכו' מהי משום
דבא דקא מרבינן ה"ס
זרע פסול הינו זרע זרע:
(ד) ד"ה וכו' אלה מעביר
נחלה מן האב:

מוסר ר"ה

שדה אחוזה גופה מהאי
טעמא הוא. דלי אלו האי
פירכא כלולס י' יבוס, וכו'
ק"ל לגביי נן טפי מאת,
הא כחיל לא נן כתיב כדילי ולא
דכס לכו כתיב. אלא משום
דקס תחת אפי' לעבד דכתיב
כדילי הוא דמריבין לכו
ויכריע עליה ויכריע מרבה
אי את האב שכן ק' יבוס
והעברת לשניי ענה ללוס י'
יבוס י' הא ט' ס' נן אין
יבוס, והכס ליכא למקום
מריבין מרבו והכס חלה, דהאי
תחת וכו' נחלה, אלא דהאי
יעיד נחלה יבוס כחל דמריבין
כדילי (דקדושיין י').

רבינו גרשום

דרכא. גבי בן אימא חרי
מילי שכן ק' תחת אביו
ליעדה לישדה אחוזה משום
הכי דין הוא דמריבין ליה:
ורכא. גבי האב ויבוס אלא
חודא שכן ק' תחת אחיו
ליבוס לכו איצטריך ליה
לחרוץ בלוס י' יבוס:
ומשני גבי בן נגז' ליכא
אלא חודא דהיינו יעידה
דשדה אחוזה גופה מהאי
פירכא הוא דקיימא ליה
לתנא. כלומר מבח קרובא
זו דקא מקשינן ליה כלום
יש יבוס אלא במקום שאין
בן מעביר שדה אחוזה
שקם בן תחת אביו ולא
אח וכדאמרין נמי כי
היינו גונא במסכת ערכין
דמקשי להיכא דמקום
שדה אחוזה כידא אחר
ומפיק מן מירא דאח
ולה ראי' ליתוב את הבן
ומהרביא את האב מרבה
אני את הבן שכן ק' תחת
אביו ליעדה ולעבד עביר
כדאמרין במסכת קדושין
עבר עביר עובד את הבן
ואינו עובד את אבא ומפיק
במקום שאין בן האב יש בן

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

קט.

עין משפט
גר מצוה

1 א ב מ" פ"א מהל'
מלות הלכא נ' ממנ עשן
15 טעמ"ע ח"מ סימן רע"ו
ספ"ק 6:

רבינו גרשום (המשך)

יבוס אלא במקום כו' וכי
האי גונא מקשי ומפקי'
במס' קדושין בעבד עביר
ועיקר תירוח מלתייהו ליכא
אלא מרמזיה כלום יש
יבוס אלא במקום שאין
בן ואמטול הכי לא חשיב
גבי בן אלא חודא דהיינו
יעידה וישדה אחוזה לא
מציון לאוקמי כידא וכן
אלא משום דקא מתוך ליה
הכי: ומקשי' ואמאי חוית
דמוקמת שארו זה האב
של מת קודם לאחי של
מת וכדמפכת קרא ואימא
שארו זה האב וכדמוקמת
הכי מציון לאוקמי מלמד
שהאב קודם לבח דמהפכי'
לקרא הכי ואיש כי ימות
והוא אין לו נתתם את
נחלתו ונתתם את שאר י'
לו נתתם את נחלתו לו
האוקמי' לקרא כי הכי
דמקמי' אביו של מת
לאחין של מת ה"י מקדמי'
האב של מת לבח של מת
הואיל דלא כחבו בסדרן
ויכול יהא קודם לבח של
מת דאמרין בהאי כדאמרין
באוקמי' קרא ליה דאמר קודם
הקירוב דכל הקירוב קודם
והבן קרוב למת מאביו של
מת ואביו של מת מבח
ומפאת. ומשני הא ליכא
למירא דמקדמינן אב של
מת מקמי בחו מת משום
דכיין לעניני יבוס בן ובת
כי הדדי נגז'ו דכי הכי
דריכא דאית לה בן אינה
דוקקא ליבוס ז"ה אם אית
לה בת אינה דוקקא ליבוס
ולענין נחלה נמי בן ובת
כי הדדי נגז'ו אלא מקמי'
אב מקמי בח כי יבוס וישתא
מקמי גבי בן: והשתא
דרדשת שארו זה האב
וביטא לאקדומי מקמי אחין
של מת ואימא לעולם אחין
של מת קודמין לאב האבי
דאוקמת שארו זה האב
להכי ללמד שהוא קודם
לאחין שלו של אב עצמו
והכי מקמי' לקרא ואם
אין לו בת ונתתם את נחלתו
לאחיו ואם אין לו אחים
למת ונתתם את נחלתו
לשארו דהיינו אביו של מת
ואם אין לו שאר נתתם את
נחלתו לאחיו ואם אין
אין אחים לאביו ונתתם את
נחלתו לקרוב אליו וגו' יכול
יהא קודם האב לאחיו של
מת ח"ל הקרוב לו ואחיו
קרוב טפי מאביו שקם
תחתיו ליבוס. והיכי מציון
לאוקמי' ולהקדים אביו
לאחיו דמאי חוית דמהפכת
לקרא הכי אפכינהו הכי.
ומשני משום אביו של מת
לא צריך קרא למעוטינהו
במקום אב דרביא רבא קדיש
דהיכי שבקי' אב וירוש
אחי אב דאחין מבח אב
אלא ודאי לאמאי אתא קרא
לאקדומי לאחין של מת.
והא קראי לאו הכי כתיב
דמקמי' אביו של מת מקמי
שארו קרובים שארו אחר
כלהו קרובים כתיב. ומשני
קראי שלא בסדרן כתיב
והכי צריכי' לתיבתיבדו
כדמוקמינא לתו לעיל: והאי
תנא. דאמרין לקמן: מייתי'
לה. דאביו של מת קודם
לאחיו של מת: ומשני ד'
דתיא את זו דרש ר'

דכסא תרסי. יעידה ושדה אחוזה: והכס דהא. יבוס. והוא מלי
למרוי הכן נפיש: ומשני משום שדה אחוזה גופה לא קיימא לן כמס'
ערכין (כה): שיהא הבן במקום האב טפי מאחיו אלא מהך פירכא דפרכינן
האם כלום יש יבוס כו' דלמרי' נמי האם מה ראי' לרבות את הבן
ולהויל את האב מרבה את האב הבן
שכן קס תחת אביו ליעדה כו' אדרבה
מרבה את האב שכן קס תחת
אחיו ליבוס ומשני כלום יש יבוס כו'
שחרי לא מצינו כמזב בפירוש שיהא
הבן קס תחת אביו טפי מאחיו אלא
ליעדה שגם האב קס תחתו ליבוס
ונמלא דהכס חלה והכס חלה הוא
ושאר דברים שהבן קס תחת אביו טפי
מאחיו כגון שדה אחוזה ועבד עביר
שמשכת קדושין וי': וקדימת הבן לאח
בנחלה כולבו מייקנין לכו מדין יעידה
לחוד שבי' בפירוש שהבן קס תחת אביו
ואי לא דמשנינן דלפי' לגבי יבוס אין
האב קס תחתו כמו בנו דכלום יש
יבוס אלא במקום שאין בן לא היה
מצינו לרבוין נן שיקום תחת אביו
לכלום טפי מאחיו דליהי הכס חלה
והכס חלה. ולקמי' פרכינן דבן ובת
ואת כמו שפרכינן בפירש' ליקדמו
כולהו לאכ שחרי כולם קרובים למת
טפי מאביו והכס קמי' תחתו ליעידה
ליבוס אלא האב אינו קס תחתו
לכלום: מלמד שהאב קודם לבוס.
דהא אינה קמה תחת אביה לכלום

הכא תרתי והכא חרוא שדה אחוזה גופה
מהאי טעמא הוא דקא קיימא ליה לתנא
כלום יש יבוס אלא במקום שאין בן האב יש
בן אין יבוס (א) אימא שארו זה האב מלמד
שהאב קודם לבת יכול יקדים לבן ת"ל
י' הקרוב קרוב קרוב כיון דלענין יבוס בן
ובת כי הדדי נגז'ו "לענין נחלה נמי בן ובת
כי הדדי נגז'ו ואימא שארו זה האב מלמד
שהאב קודם לאחי האב יכול יקדים קודם
תלמוד לומר הקרוב קרוב קרוב קודם
אחי האב לא צריכי' קרא אחי האב מבח
מאן קא אתו מבח אב קאי אב קאי ירתי ואי
האב ודאי קראי לאו הכי כתיבי דכתיב יואם
אין אחים לאביו וגו' קראי שלא בסדרן
כתיבי והאי תנא מיייתי לה מהכא דתינא
את זו דרש רבי ישמעאל ברבי יוסי
איש כי ימות ובן אין לו וגו' במקום בת
אתה מעביר נחלה מן האב יואי אתה
מעביר נחלה מן האב במקום אחין ואימא
במקום בת אתה מעביר נחלה מן האחין
ואי

אמר לגבי בן ובת נמי לגבי בן כהאר דמיא לענין נחלה שהבן קודם
לבח והכ"ג אמר' בפרק אין מקדישין (ערכין דף כה): גבי שדה אחוזה
בנת אינה מעמדת שדה לבאי' משום דכי היכי דגבי נחלה בנת לגבי
בן כהאר דמיא לענין שדה אחוזה נמי כהאר דמיא:
במקום בת אתה מעביר נחלה מן האב. פריז"ס מדלא כתיב
ונתתם גבי בת כדכתיב ככולהו דהעברתם משמע לשון
העברה שמשעבירין נחלה ממקום הראוי לירש מן הדין למקום שאינו
לה באז לפי השתא נושא ונתן מי הוא הקרוב שיהי ראוי להקריו לבח ומוקי
לה נחלה ופ"י שהתם יואל ויין לך קרוב יותר ראוי ממנו וצדיקיה
מיסתבר לאוקומי אפי' שלא נכתב בפירוש אלא ע"י אחי האב דממילא
והעברתם עליה קאי לדרוש ולקבוע בו מקום ואע"ג דאי לא כתיב
והעברתם לא הייתי זורמר שהאב קרוב אפי' מן האב שאינו קס תחת
הבן לכלום מיהו השתא דכתיב והעברתם בנת משמע שמעבירים
הנחלה ממקום הראוי מוקי לה נכב:

ואימא אתה מעביר נחלה (ו) במקום האב במקום האחין. כלומר
מדלא כתיב אלא והעברתם אחד און לנו לעשות אלא
העברה אחת ולא שמים ומכאן ואלך הקרוב קרוב קודם דהשתא
דכתיב והעברתם משמע שיהי האב ראוי לקודם לבח כ"ש שראוי
לקודם לאח שהבן קרובה מן האב שהיא יואלתי יריכו של מת
ועוד דאין יבוס במקום בת לפיכך אין להעביר נחלה מן האב
אלא במקום בת לחודה כיון דכתיב בנת העברה ולא במקום אחין:
ואימא

ישמעאל בר' יוסי. מוהעברתם דקא משני הכותב (לכותב והעברתם) בבח להכי בדמקום שיש בת אתה מעביר נחלה מן האב של מת ואי אתה מעביר נחלה וכו' ומקשי' מאי חוית דאמרת הכי אימא לצד אחר הכי במקום בת אתה מעביר נחלה מן אחיו של מת